הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר קדושה

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות איסורי ביאה

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות איסורי ביאה

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-איסורי-ביאה/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק כב 4
הלכה יג 4

פרק כב

הלכה יג

מי שאין לו אשה לא ילמד תינוקות מפני שאמות הבנים באות לבית הספר וכו' ואין המלמד צריך שתהיה אשתו שרויה עמו בבית הספר אלא היא בביתה והוא מלמד במקומו. כתב הרב המגיד וז"ל ונראה דרבינו פוסק כר' אליעזר משום דשקלו וטרו בגמ' אליביה וכו'. והרב יד אליהו דף מ"ח ע"א הקשה לסברה זו וז"ל אלא דהאי דסליק אדעתיה דהרה"מ דפסק כר"א קשיא טובא. חדא דאישתמיט מיניה פירוש המשנה זו דסיים בה ואין הלכה כר"א יעו"ש. וכבר קדמו הרב תוס' יו"ט בסוף מס' קדושין בד"ה ר"א אומר יעו"ש.

ודע דמפי' המשנה הלזו קשיא טובא למ"ש מרן החבי"ב [כנסת הגדולה] באה"ע סי' כ"ב הגהת ב"י אות ח' שכתב וז"ל אמר המאסף אני בעניי רוח אחרת איתי בדברי הרי"ף והרמב"ם והרא"ש והטור ז"ל. דדוחק לומר דרבינו פליג על אביו במקום שאינו מגלה סברתו שחולק על אביו ז"ל. ולכך אני אומר דס"ל להרי"ף והרמב"ם והרא"ש ורבינו בעל הטורים ז"ל דמדשקלי וטרי תלמודא אליבא דר' אליעזר ודאי דהלכתא כוותיה וזה דוחק שיהיה הלכה כיחיד לגבי ת"ק דסתם תנא כוותיה ולכך הם סוברים דר"א לאו לאפלוגי את"ק אתא אלא לפרש דברי ת"ק ומפני שדברי ת"ק היה מקום לומר דדוקא רווק אבל לא למי שהיה לו אשה ומתה בא ר"א לפרש דברי ת"ק דאף מי שאין לו אשה ושקיל וטרי הגמ' אליביה דר"א מפני דמפאת פי' דברי ר"א נשמע לת"ק. ונמצא דר"א מפרש דברי ת"ק דכל שאינה שרויה אצלו אע"פ שיש לו במקום אחר אסור מעתה הרי"ף והרמב"ם והרא"ש ורבינו בעל הטורים ז"ל אמרו דבר אחד שהרמב"ם ורבינו בעל הטורים כתבו שאינה צריכה שתהיה שרויה אצלו בבית הספר ומינה דבעינן שתהיה שרויה אצלו באותה העיר. גם הרי"ף והרא"ש הוסיפו מילת עמו להשמיענו דבעינן שתהיה באותה העיר יעו"ש באורך.

ואחרי המחילה רבה לא יכולתי להלום פי' זה מדברי הרמב"ם מפי' המשנה שכתב דאין הלכה כר' אליעזר ולהורות נתן דפליג ר"א את"ק. עוד איכא לאתמוהי במ"ש דהרא"ש הוסיף מילת עמו בדברי ר"א להשמיענו דבעינן שתהיה באותה העיר וכו' דהרי ברמזים סי' כ"ו כתב וז"ל מי שהוא פנוי בלא אשה לא ילמד תנוקות וכן אשה פנויה מאיש ע"כ. הרי דדעת הרא"ש ז"ל במ"ש בדברי ר"א מילת עמו אינה בדקדוק ולאו להכי נתכוון לפסוק כר"א. ומעתה הדרא הקושיא לדוכתא להטור דפסק באה"ע בסי' כ"ב כדברי רבינו שאין המלמד צריך שתהיה אשתו עמו בבית הספר אלא היא בביתה והוא מלמד

במקומו ואילו ברמזים נראה שאפילו בעיר אחרת שרי להיות מלמד. וצריך ישוב (א"ה עיין להרב לחם רב באו"ח סי' ד' יעו"ש).